

Päätös luonnonsuojelun alueen perustamisesta (Luonnonsuojelulaki 47.1 §)

Luonnonsuojelun alueen nimi ja tunnus

Nimi: Mustavuoren eteläosan luonnonsuojelualue –
Naturskyddsområdet för södra delen av Svarta backen
Suojelualueen tunnus: YSA272342

Kohde

Kunta: Helsinki
Kiinteistöt: 91-419-7-3 Heteniitty
91-419-4-180 Granskog
91-419-4-181 Fallbacka II
91-419-4-178 Parken
91-419-4-179 Barrkärr
91-435-1-243 Henriksberg I
91-435-1-78 Saseka IV
91-435-1-68 Bakbisa
91-435-2-42 Bakbisa I
91-435-3-300 Rastböle
91-417-5-27 Labbas
Pinta-ala: n. 28,73 ha
Omistaja: Helsingin kaupunki
Suojelukohde: Helsingin luonnonsuojeluohjelma 2015–2024
Yleiskaavan suojelukohde
Natura 2000

Alue on merkitty päätöksen liitteenä olevalle kartalle.

Kohteen kuvaus

Mustavuoren eteläosa sijaitsee Vuosaaren pohjoispuoleisella metsäselänteellä. Alue rajautuu pohjoisessa Mustavuoren-Porvarinlahden sekä Mustavuoren lehdon luonnonsuojelualueisiin.

Mustavuoren eteläosan länsipuoli on kallioista metsämaastoa, jossa vuorottelevat karut kalliomänniköt ja rinteiden kuusivaltaiset tuoret ja lehtomaiset kankaat. Lehtoa esiintyy pieninä laikkuina muiden metsätyyppien lomassa. Alueella on vaihtelevasti kuusi-, mänty- ja lehtipuuvaltaisia metsiköitä sekä usean puulajin muodostamia sekapuustoisia metsiköitä. Valtaosa metsistä on kehittynyt useita vuosikymmeniä ilman metsänhoitotoimia, mutta osaa metsistä on harvennettu. Monin paikoin metsään on syntynyt merkittäviä määriä eri-ikäistä havu- ja lehtilahopuuta. Erittäin uhanalaista (EN) lahokaviosammalta on löytynyt usealta metsäkuviolta.

Mustavuoren eteläosan länsi- ja keskiosien kallioperässä on kalkkipitoisia alueita, joista osan kasvustossa kasvaa tavanomaisten kalliokasvien lisäksi kalkkia suosivia putkilokasvilajeja, kuten ketokäenminttua. Keskiosassa on 1700-luvulta peräisin oleva kalkkilouhos, joka on nykyään täytetty vedellä ja muuttunut kaivoslammeksi. Kaivoksen

17.12.2025

UUDELY/3166/2025
Julkinen

lähelle läjitetyltä sivukiveltä on löytynyt kielikellosammalta, joka on kalkkikallioiden indikaattorilaji.

Alueen jakaa kahtia keskellä pohjoisesta etelään kulkeva voimajohtolinja. Voimajohdon itäpuolella on Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura 2000 -alueeseen (FI0100065) kuuluvaa alavaa ja ruovikkoista Porvarinlahden rantaa, josta osa oli vielä 1970-luvulla maatalouskäytössä. Entiset avoimet pellot ja niityt ovat nykyään kehittymässä tai jo muuttuneet tuoreiksi ja kosteiksi lehdoiksi ja ajoittain tulviviksi luhdiksi. Ojat ovat kasvamassa umpeen. Rantaluhdan itäpuolella kohoaa Vuosaarenhuipun täyttömäen ja Mustavuoren-Porvarinlahden luonnonsuojelualueen väliin jäävä luonnontilaisen kaltainen vanhan metsän alue, jossa on runsaasti lahoppuuta. Kuusella on paikallisesti erittäin hyvä lahoppuujatkumo ja metsän itäosassa on runsas mäntylahoppuun esiintymä. Metsän itäosassa, umpeen kasvavan kostean niityn alueella, on useita tihkupintoja. Lähdevettä pulppuaa myös ympäri vuoden ulkoilureitin vieressä olevaan ojaan. Metsäalueen reunaosissa on pieniä tuoreen ja kostean lehdon laikkuja.

Pinta-alaltaan noin puolet alueesta on uhanalaisuudeltaan vaarantuneeksi (VU) luokiteltuja luontotyyppejä: varttunutta havupuuvaltaista tuoretta kangasta, tuoretta keskiravinteista lehtoa, kosteaa runsasravinteista lehtoa ja puustoista laakeaa kalkkikalliota. Lisäksi kahdella kuviolla on erittäin uhanalaista (EN) avointa laakeaa kalkkikalliota ja yhdellä kuviolla äärimmäisen uhanalaista (CR) kangaskorpea.

Alueen lajisto on todettu monipuoliseksi. Erilaisten kasvupaikkojen ja puulajien määrä sekä koko- ja ikäluokkien vaihtelu luovat edellytykset rikkaan kääpälajiston esiintymiselle. Lajeista mainittakoon mm. kastanjakääpä (VU), peikonnahka (alueellisesti uhanalainen RT), sitruunakääpä (RT), lovikääpä (EN), poimukääpä (VU), keltakerikääpä (arvioimatta jätetty DD) ja korpiludekääpä (RT). Kohteen lajeista erityisen merkittäviä ovat lovikääpä, jonka esiintymä on ainoa Uudellamaalla, ja keltakerikääpä, jolla on alle kymmenen tunnettua esiintymää koko Suomessa. Alueella on myös merkittävä lintulajisto. Porvarinlahden kosteikon ja rantametsien edustavinta pesimälajistoa ovat mm. nokikana (EN), pajusirkku (VU), valkoselkätikka (VU), tukkakoskelo (NT), silkkiuikku (NT), taivaanvuohi (NT) ja pikkulepinkäinen. Metsäalueilla pesii useita vanhojen metsien lajeja sekä vaateliaita lehtojen lintuja, kuten hömötiainen (EN), töyhtötiainen (VU) ja pikkusieppo.

Mustavuoren etäosan alueella on useita geologisesti merkittäviä muodostumia. Muodostumista kaksi on kalkkipitoisia kallioalueita, joista toiseen sisältyy kalkkilouhos. Alueen länsiosa kuuluu maisemallisesti merkittävään Mustavuoren kallioalueeseen. Alueen keskellä olevan ruovikkoisen merenlahden poikki kulkee kalliooperän murroslinja, ja entiseen merenlahteen on kasautunut liejukerrostuma. Suojelualueen itäosan metsät kohoavat moreeniselänteen eli drumliinin päällä, joka alueen eteläpuolella jatkuu Vuosaaren täyttömäen alle.

Alueella oleva kalkkilouhos ja ensimmäisen maailmansodan aikaiset yhdystiet on suojeltu muinaisjäänöksinä muinaismuistolain perusteella.

Helsingin yleiskaavassa 2016 Mustavuoren eteläosa sijaitsee virkistys- ja viheralueella. Oikeusvaikutteiseen kaupunkiluontokarttaan alue on merkitty suojeltavaksi alueeksi. Asemakaavassa 10640 suurin osa Mustavuoren eteläosasta on lähivirkistysaluetta VL. Natura-alueeseen kuuluva osa sekä sen vieressä koilliskulmassa oleva pieni alue on

17.12.2025

UUDELY/3166/2025
Julkinen

merkitty suojeltavaksi alueeksi (SL-1). Länsipäädyssä sijaitseva Broändanpuron penkka kuuluu maisemallisesti arvokkaaseen luhta-alueeseen (MA2).

Hakemus

Helsingin kaupunki on hakenut luonnonsuojelualueen perustamista alueelle 16.6.2025 päivätyllä kaupunginhallituksen pöytäkirjaotteella. Mustavuoren eteläosan luonnonsuojelualue on yksi Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 kohteista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus perustaa edellä mainitun ja liitekartalle merkityn luonnonsuojelualueen, jolla ovat voimassa seuraavat rauhoitusmääräykset:

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen;
- rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen;
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen sekä;
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- liikkuminen moottoriajoneuvoilla sekä
- lemmikkien irti pitäminen.

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittu:

- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- moottoriajoneuvolla ajo, kun ajo liittyy alueen hoitoon;
- haitallisten vieraslajien poistaminen;
- virkistyskäytölle vaarallisten puiden kaataminen ELY-keskuksen suostumuksella;
- tonttien, ulkoilureittien ja polkujen ylläpitoon ja turvallisuuteen liittyvät toimet;
- alueella sijaitsevien muinaisjäännösten tutkiminen ja kunnostus sekä muut muinaisjäännösten suojelun ja hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet

17.12.2025

UUDELY/3166/2025
Julkinen

Museoviraston ja ELY-keskuksen suostumuksella sekä hoito- ja käyttösuunnitelmaa noudattaen;

- Vuosaaren satamaan johtavan rautatien ylläpito- ja korjaustyöt sekä turvallisuuteen liittyvät kasvillisuuden raivaukset radan nykyisessä laajuudessa;
- alueella kulkevien sähkönsiirtojohtojen ylläpito ja käyttö Valtioneuvoston 14.7.1995 Helsingin Energialle myöntämän lunastusluvan mukaisesti, ja alueen ulkopuolella kulkevan voimajohtolinjan ylläpito ja käyttö Maanmittauslaitoksen Uudenmaan maanmittaustoimiston 7.11.2007 Helen Sähköverkko Oy:lle myöntämän lunastusluvan mukaisesti;
- kaivoslammen alueen tutkiminen ja siivoaminen;
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen sekä
- ELY-keskuksen hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.

Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

Uudenmaan ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueutta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle voidaan tarvittaessa laatia hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa esitetään tarpeelliset toimenpiteet luonnonympäristön hoitamiseksi, ennallistamiseksi ja alueen luontaisen kehityksen palauttamiseksi. Uudenmaan ELY-keskus voi hyväksyä hoito- ja käyttösuunnitelman yksityiselle luonnonsuojelualueelle, jos suunnitelmalle on maanomistajan suostumus.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei ole hakenut luonnonsuojelulain mukaista korvausta rauhoituksen mahdollisesti aiheuttamasta taloudellisesta haitasta.

Perustelut

Päätöksellä toteutetaan Helsingin luonnonsuojeluohjelmaa 2015–2024, Helsingin yleiskaavaa 2016 ja Natura 2000 -verkoston suojelutavoitteita. Luonnonsuojelualueen perustamisen tarkoituksena on uhanalaisten luontotyyppien ja lajien sekä luontodirektiivin luontotyyppien suojeleminen. Alueiden suojelu ja liikkumisen rajoittaminen ovat tarpeen luonnon monimuotoisuuden ja kulutukselle herkkien uhanalaisten luontotyyppien säilyttämiseksi.

Alue täyttää luonnonsuojelulain 43.2 §:n mukaiset luonnonsuojelualueen perustamisedellytykset.

Sovelletut lainkohdat

17.12.2025

UUDELY/3166/2025
Julkinen

Luonnonsuojelulaki 43.2 §, 47 §

Luonnonsuojelualueen merkitseminen maastoon ja kiinteistörekisteriin

Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa luonnonsuojelualueen merkitsemisestä maastoon luonnonsuojelulain 59 §:n ja luonnonsuojelualueen merkitsemisestä maastoon annetun ympäristöministeriön asetuksen (261/2016) mukaisesti.

Muutoksenhaku

Uudenmaan ELY-keskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella.

Valitusosoitus on liitteenä.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Janne Sormunen ja ratkaissut ylitarkastaja Jani Seppälä. Hyväksyntämerkintä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

Liitteet

Kartta
Valitusosoitus

Lisätietoja päätöksestä

Janne Sormunen, janne.sormunen@ely-keskus.fi, puh. 0295 021 114

Päätös

Todisteellinen tiedoksianto

Helsingin kaupunki

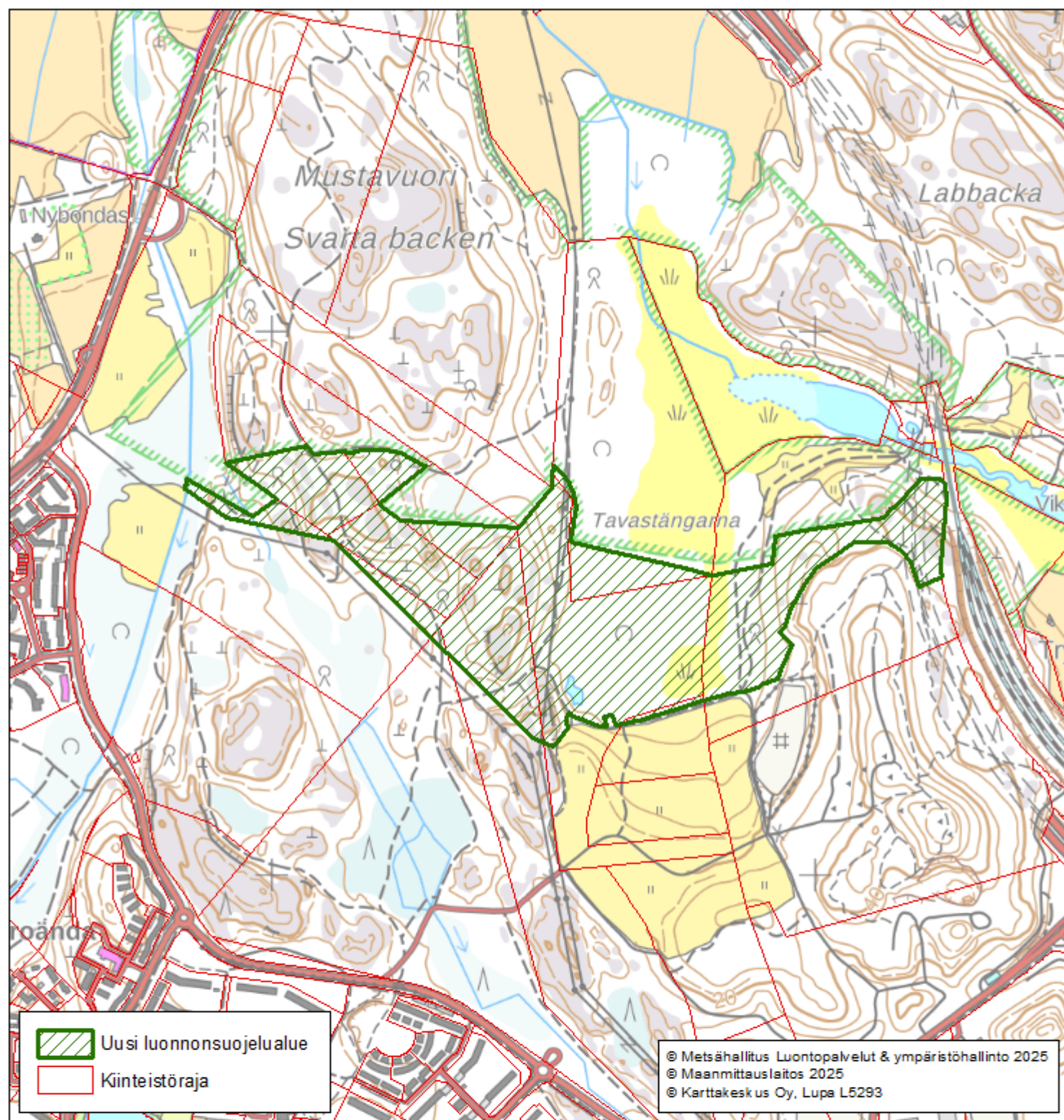
Yleistiedoksianto

Tiedoksi

sähköpostilla

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri
Helsingin luonnonsuojeluyhdistys
Metsähallitus, Rannikon luontopalvelut
Metsäkeskus, Eteläinen palvelualue
Maanmittauslaitos
Ympäristöministeriö
Uudenmaan liitto
Helsingin poliisilaitos

Mustavuoren eteläosan luonnonsuojelualue – Naturskyddsområdet för södra delen av Svarta backen YSA272342

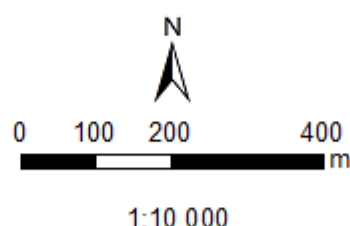

Tämä kartta liittyy Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tänään antamaan päätökseen.

Kiinteistötunnukset: 91-419-7-3 Heteniitty,
 91-419-4-180 Granskog, 91-419-4-181 Fallbacka II,
 91-419-4-178 Parken, 91-419-4-179 Barrkärr,
 91-435-1-243 Henriksberg I, 91-435-1-78 Saseka IV,
 91-435-1-68 Bakkisa, 91-435-2-42 Bakkisa I,
 91-435-3-300 Rastböle, 91-417-5-27 Labbas

Suojelualueen pinta-ala: n. 28,73 ha
 Dnro UUELY/3166/2025

Ylitarkastaja Janne Sormunen 17.12.2025

Koordinaatisto: ETRS TM35FIN
 Uudenmaan ELY-keskus

HUOM! Kartan tausta-aineistot ja
 kiinteistörajat ohjeellisia

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Yksityishenkilöt, yritykset ja yhteisöt voivat lähettää valituskirjelmän hallinto- ja erityistuumioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa (<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>). Valituskirjelmän voi toimittaa perille myös henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuumioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeus

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.

Tämä asiakirja UUELY/3166/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/3166/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Seppälä Jani 17.12.2025 14:02

Esittelijä Sormunen Janne 17.12.2025 14:01